

заклучителната фаза на националното ни Възраждане. При един по-детайлизиран анализ на съществуващите вече проучвания обаче може да се установи, че информацията, с която разполагаме, за повечето от вестниците и списанията, издавани в Браила, е твърде фрагментарна, а оценките за тяхното обществено значение и роля са неясно аргументирани и крайно идеологизирани. Именно тази констатация ме подтикна, без да преповтарям вече известното, да открия три важни за зараждането и развитието на българската доосвобожденска преса в Браила проблема.

1. Първият проблем се отнася до предпоставките за превръщането на Браила в един от най-големите и значими центрове на възрожденската журналистика. През целия XVIII, та чак до края на 20-те години на XIX в., историята на Ибраила минава под угрозата на непрекъснатите военни конфликти между Османската империя и нейните големи християнски противници Австрия и Русия. Често превземан, разрушаван, изгарян и наново застрояван, градът е възприеман по-скоро като стратегически плацдарм, предоставящ добри възможности за контрол на най-преките пътища към Добруджа и Източна Румелия, отколкото като селище с важно икономическо и културно значение. Ситуацията коренно се променя след Одринския мирен договор (1829 г.), когато Браила окончателно е присъединена към Влашко и когато пред града се откриват нови възможности за бърз и осезаем просперитет.

Само за две-три десетилетия обликът на Браила се преобразява. Населението нараства многократно. Пристанището се обновява. Строят се нови докове, създават се фабрики. Търговските кантори и банките никнат една след друга. Откриват се болница и театър. Основават се печатница, девическо училище, гимназия. През 60-те и 70-те години се изгражда и модерна инфраструктура, която утвърждава ключовата роля на Браила за търговията по Долния и Средния Дунав и позволява на града да се превърне в един от най-динамично развиващите се социокултурни центрове на новата румънска държава, в място за среща на разни народности и религии, в истинско средоточие за активен цивилизационен диалог между Изтока и Запада, между Ориента и модерния европейски свят².

На този именно фон, все по-забележим дял в забързаното ежедневие на Браила заемат и българите, които още преди Кримската война се открояват като една от най-компактните общности в града. През 1858 г. по-влиятелните български търговци и предприемачи успяват да издействат разрешение за създаване на самостоятелна община. Три години по-късно се открива българско училище, в което през определени години се обучават по над 40 ученици, и в което преподават такива ярки личности като Добри Войников, Васил Друмев, Тодор Пеев, Костаки Попов. По различно време в Браила функционират 6 български или румъно-